

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
соціально-гуманітарних,
психолого-педагогічних та
облікових дисциплін,
протокол № 1 від 28.08.2024

УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Силабус навчальної дисципліни

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр	
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка	
Спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	
Спеціалізація	015.39 Цифрові технології	
Освітньо-професійна програма	Професійна освіта (Цифрові технології) https://ipcpm.in.ua/wp-content/uploads/opp-fmb-poczt-2022-zminy-2024-1.pdf	
Форма навчання	денна	
Статус дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Рік навчання	перший	
Інформаційний обсяг	4 кредити / 120 годин, з них:	1-й семестр
	лекційних	2
	практичних	46
	самостійної роботи	42
	підготовки до екзамену	30
Вид контролю	екзамен	
Викладач	 <p>МАКСИМЕНКО Лілія Вікторівна, спеціаліст вищої категорії, старший викладач</p>	
Контакти (імейл)	lmaksymenko@pipfk.ukr.education	
Навчальний Google Клас	https://classroom.google.com/c/NzEwMjMwMDkwODI0?cjc=qbfh5jj	
Навчальні матеріали в електронній бібліотеці	https://drive.google.com/drive/folders/1bsIIk_kHLV4IbeiPcwmY97aGx5KYJzDc	
Заняття	згідно з розкладом	
Додаткові заняття	вівторок, 13:50-15:10	

ПРЕДМЕТ вивчення дисципліни:
сучасна українська літературна мова професійної сфери.

МЕТА викладання дисципліни:
формування у здобувачів фахової передвищої освіти (далі — здобувачі освіти) високого рівня компетентності у професійній та науковій сфері комунікації, підвищення загальнокультурного та інтелектуального рівнів особистості.

ЗАВДАННЯ дисципліни:

- засвоєння норм сучасної української мови в професійному спілкуванні, відтворення і створення текстів залежно від комунікативної мети;
- формування вміння правильно і логічно висловлювати свої думки в різностильовій комунікації;
- формування практичних навичок ділового усного і писемного спілкування в колективі;
- збагачення словника термінологічною, фаховою лексикою;
- ознайомлення з основними вимогами до складання та оформлення професійних документів;
- формування мовної компетенції, що інтегрує національні та культурні компоненти;
- виховання творчої особистості, яка має високий рівень культури, національну гідність, патріотизм.

ПРЕРЕКВІЗИТИ: знання та вміння, отримані здобувачами освіти в шкільному курсі предмету «Українська мова».

КОМПЕТЕНТНОСТІ, які мають бути сформовані:

ЗАГАЛЬНІ

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СПЕЦІАЛЬНІ:

СК6 Здатність здійснювати ділові комунікації в професійній сфері.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

РН3 Вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, володіти культурою мовлення, логічно викладати думки фаховою державною мовою.

РН15 Використовувати професійну та технічну термінологію галузі цифрових технологій.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відповідальність викладача:	Відповідальність здобувача освіти:
<ul style="list-style-type: none"> – забезпечення викладання дисципліни відповідно до навчального плану, програми навчальної дисципліни; – оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до критеріїв; – дотримання норм педагогічної етики; – доступність для комунікації у робочий час визначеними у силабусі засобами.	<ul style="list-style-type: none"> – обов'язкове відвідування занять; – участь в обговоренні теоретичних питань; – виконання письмових (тестових, практичних) завдань; – участь у практичних заняттях; – відпрацювання пропущених аудиторних занять; – виконання завдань, винесених на самостійне вивчення; – дотримання норм ділової етики у спілкуванні з викладачем, іншими ЗО.

ПЛАГІАТ, АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання вимог **Положення про академічну доброчесність у ППФКу:**

<https://ipcpm.in.ua/wp-content/uploads/3.1.3-pipfk-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>

ІНСТРУМЕНТИ ТА ОБЛАДНАННЯ

Для організації дистанційного навчання:

персональний комп'ютер або смартфон / планшет;

набір інструментів та сервісів на базі хмарних технологій Google Workspace for Education;

додатки Google Клас, Google Meet.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Змістові модулі (ЗМ) і теми	Кількість годин, в т. ч.			
	Всього	Лекції	Практичні	Самост. вивчення
ЗМ 1. Культура фахового мовлення				
Тема 1. Вступ. Державотворча роль мови. Мова як засіб пізнання, мислення, спілкування. Функції мови. Стили і типи мовлення	4	2		2
Тема 2. Літературна мова. Мовна норма. Культура мовлення. Культура мовлення під час дискусії	4		2	2
Тема 3. Специфіка мовлення фахівця за спеціалізацією “Цифрові технології”	6		2	4
Тема 4. Формування навичок і прийомів мислення. Види, форми, прийоми розумової діяльності. Основні закони риторики	4		2	2
ЗМ 2. Етика ділового спілкування				
Тема 1. Поняття етики ділового спілкування, її предмет та завдання	4		2	2
Тема 2. Структура ділового спілкування. Техніка ділового спілкування. Мовленнєвий етикет	6		2	4
Тема 3. Правила спілкування фахівця при проведенні зустрічей, переговорів, прийомів та по телефону	4		2	2
ЗМ 3. Лексичний аспект сучасної української літературної мови в професійному спілкуванні				
Тема 1. Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія і професіоналізми	4		2	2
Тема 2. Типи термінологічних словників за спеціалізацією “Цифрові технології”	2			2
Тема 3. Фразеологічні одиниці, кліше та їх використання у мовленні	2			2
Тема 4. Точність і доречність мовлення. Складні випадки слововживання. Пароніми та омоніми. Вибір синонімів	6		4	2
ЗМ 4. Нормативність і правильність фахового мовлення				
Тема 1. Орфографічні та орфоепічні норми сучасної української літературної мови. Орфографічні та орфоепічні словники	4		4	
Тема 2. Морфологічні норми сучасної української літературної мови, варіанти норм	8		4	4
Тема 3. Синтаксичні норми сучасної літературної мови у професійному спілкуванні	8		4	4
ЗМ 5. Укладання професійних документів				
Тема 1. Поняття «документ», «документування». Види документів. Загальні вимоги до укладання документів. Основні реквізити. Текст документа	6		2	4
Тема 2. Укладання документів щодо особового складу	4		4	
Тема 3. Укладання довідково-інформаційних документів	8		4	4
Тема 4. Укладання фахових документів за спеціалізацією “Цифрові технології”	4		4	
Тема 5. Контрольна робота. Підсумки та узагальнення	2		2	
Підготовка до екзамену	30			30
Всього	120	2	46	72

ЗАСОБИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальної діяльності здійснюється шляхом поточного контролю, тематичної та семестрової атестації.

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, понятійних диктантів, перевірки конспектів, виконання самостійних робіт, письмового експрес-контролю, виконання стандартизованих тестів.

Передбачено **3 тематичні атестації** відповідно до змістових модулів програми.

Підсумковий контроль — екзамен, який проводиться у формі виконання тестових та практичних завдань (засобами ресурсу для створення онлайн-тестів «Google Forms»).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється за 4-бальною шкалою.

Теоретичний матеріал	Тестування	Самостійна робота
ВІДМІННО		
<p>Здобувач освіти досконало володіє навчальним матеріалом, знає нормативні вимоги української літературної мови в усному та писемному професійному спілкуванні, реалізує їх практично при складанні професійних мінітекстів та мінітекстів ділової тематики, а також в усному діалогічному та полілогічному спілкуванні.</p> <p>Мовлення відзначається лексичним багатством, композиційною стрункністю, логічною довершеністю, виразністю, знанням фахової синонімії, фразеології та термінології.</p> <p>Змістовно відповідає на запитання викладача, аргументовано пояснює своє розуміння тієї чи іншої навчальної проблеми. Уміє оперувати вивченим лексико-граматичним матеріалом з конкретною комунікативною метою. Практично виявляє уміння перекладати тексти українською мовою, використовуючи термінологічні електронні словники. Систематично дотримується вимог етикету ділового спілкування.</p> <p>Має досконалі навички щодо коментування знань, здобутих у результаті самостійної роботи.</p> <p>Практичні та самостійні роботи виконані в повному обсязі.</p>	<p>Правильно відповідає на 90-100 % питань</p>	<p>Виконано 100 % обсягу</p>
ДОБРЕ		
<p>Здобувач освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, знає нормативні вимоги української літературної мови в усному та писемному професійному спілкуванні, реалізує їх практично при складанні професійних мінітекстів та мінітекстів ділової тематики, а також у діалогічному та полілогічному спілкуванні (хоча й допускає кілька незначних неточностей, що суттєво не впливає на загальну результативність роботи).</p> <p>Мовлення відзначається лексичним багатством, композиційною стрункністю, логічною довершеністю, виразністю, знанням фахової синонімії, фразеології та термінології.</p> <p>Аргументує свою точку зору. Практично виявляє уміння перекладати тексти українською мовою з незначною допомогою викладача, використовуючи термінологічні електронні словники (хоча й допускає кілька незначних неточностей, що суттєво не впливає на загальну результативність роботи). Систематично дотримується вимог етикету ділового спілкування.</p> <p>Має достатні навички щодо коментування знань, здобутих у результаті самостійної роботи.</p> <p>Практичні та самостійні роботи виконані в повному обсязі.</p>	<p>Правильно відповідає на 70-89 % питань</p>	<p>Виконано 100 % обсягу</p>
ЗАДОВІЛЬНО		
<p>Здобувач освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, знає не всі основні нормативні вимоги української літературної мови за професійним спрямуванням, не завжди реалізує їх практично при складанні професійних мінітекстів та мінітекстів ділової тематики,</p>	<p>Правильно відповідає на 50-69 % питань</p>	<p>Виконано не менше 70 % обсягу</p>

<p>діалогів та полілогів, допускає імітування мовних, мовознавчих та фахових понять.</p> <p>Не завжди дотримується орфоепічних, граматичних, лексичних, синтаксичних та стилістичних норм літературної української мови. Мовлення не відзначається лексичним багатством, композиційною стрункістю, логічністю, виразністю, досконалим знанням фахової синонімії, найуживанішої фразеології та термінології.</p> <p>Правильно складає лише окремі види ділових паперів. Виявляє знання й розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал неповно, з допомогою викладача. Не завжди відповідає на додаткові запитання викладача. У цілому виявляє уміння перекладати тексти українською мовою із значною допомогою викладача, використовуючи термінологічні словники. Не завжди дотримується вимог етикету ділового спілкування.</p> <p>Навички організації самостійної роботи з наступним її коментуванням недостатні.</p> <p>Практичні та самостійні роботи не виконані в повному обсязі (менше ніж 70%).</p>		
НЕЗАДОВІЛЬНО		
<p>Здобувач освіти в цілому не володіє навчальним матеріалом, не знає основні нормативні вимоги української літературної мови за професійним спілкуванням, допускає багато грубих лексичних, орфоепічних, стилістичних та синтаксичних помилок.</p> <p>Не має навичок роботи зі словниками та довідниками: спосіб висловлення думок спрощений. Низький рівень умінь формулювання власної думки. Не може відтворити щойно почутий навчальний матеріал, лексика збіднена. Не завжди дотримується вимог етикету діловою спілкування.</p> <p>Не може достовірно викласти опрацьований теоретичний матеріал навіть з допомогою викладача. Не відповідає правильно на додаткові запитання викладача.</p> <p>Навички організації самостійної роботи не результативні.</p> <p>Практичні та самостійні роботи не виконані в повному обсязі (менше ніж 50%).</p>	<p>Правильно відповідає на 0-49 % питань</p>	<p>Виконано менше 50 % обсягу</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

ЛІТЕРАТУРА
<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антонюк Т. М., Стрижаковська О. С., Авдіковська Л. М. Українська мова : навчальний посібник для здобувач освіти ВНЗ I-II рівнів акредитації. Ч. : ДрукАрт, 2014. 344 с. 2. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 624 с. 3. Зубков М. Г. Мова ділових паперів. Харків : Торсінг, 2001. 384 с. 4. Савчук Н. М. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник. Умань. : Візаві, 2019. 160 с. 5. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. К. : Алерта, 2011. 696 с.
<p>Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підр. К. : Академія, 2004. 344 с. 2. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилїстика української мови : підр. К. : Вища школа, 2003. 462 с. 3. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навч. посіб. К. : Знання, 2006. 291 с.
ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Лінгвістичний портал URL: http://www.mova.info/ 2. Мовознавство URL: http://www.litopys.org.ua/ 3. Український лінгвістичний портал URL: http://ulif.mon.gov.ua 4. Український правопис URL: http://www.pravopys.net/ 5. Думаємо, пишемо, спілкуємося українською: Навчально-методичний посібник URL: http://surl.li/ezjbp